

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Toikka, Arho Ilmari			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Ympäristöverotuksen päätöksentekoverkostot - energiaverotuksen muotoutuminen toimijoiden välisessä kanssakäymisessä Suomessa 1994-1996			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipolitiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2004-09-20	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 84 + Liitteet
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Pro gradu –tutkielma käsittelee suomalaisen energiaveropolitiikan muotoutumista vuosien 1994-1996 välillä. Tutkimuksen kohteena on keskustelu, joka päättyi vuoden 1997 alusta voimaan tulleeseen energiaverolakien uudistukseen. Tutkimuksessa tarkastellaan yksityisten ja julkisten organisaatioiden vaikutusta keskusteluprosessissa syntyneeseen lakiin.</p> <p>Tutkimuksessa politiikkaratkaisujen tulkitaan syntyvän prosessiluontoisesti. Tämän politiikkaprosessin vaiheita ovat agendalle nousu, politiikan muotoutuminen, poliittinen ratkaisu sekä politiikan käyttöönotto. Modernien yhteiskuntien politiikkaprosessissa politiikan sisällön muotoilu ei voi pitää muodollista valtaa pitävien poliittisten päättäjien yksinoikeutena, sillä päättäjät tarvitsevat yksityisten yritysten ja järjestöjen hallussa olevaa informaatiota ja asiantuntijuutta päätöksensä tueksi. Miten tällainen yksityisten ja julkisten toimijoiden välinen kommunikaatio vaikuttaa politiikan muotoutumiseen? Miten nämä toimijat saavat poliittiset intressinsä kuuluviin tämän keskustelun kautta?</p> <p>Tätä vaikutusta tarkastellaan rakenteellisen verkostanalyysin matemaattisten menetelmien avulla. Tutkimusaineistona on organisaatioiden välisestä kommunikaatiosta kyselylomakkeiden avulla kerätty suhdeaineisto. Aineisto koostuu erilaisten energiaveropolitiikan sektorilla vaikuttamaan pyrkivien organisaatioiden välisistä kahdenkeskeisistä kommunikaatiosuhteista. Aiemmin vastaavaa tutkimusasetelmaa ovat käyttäneet esim. Edward Laumann ja David Knoke (1987) teoksessa The Organizational State ja Mikko Mattila (2000) Policy Making in Finnish social and health care - A network Approach. Näitä organisaatioita ovat julkisen vallan edustajat eli ministeriöt (joilla voi niilläkin olla keskenään vastakkaisia tavoitteita), yksityiset yritykset eli energiantuotannon ja suurteollisuuden toimijat sekä etu- ja painostusjärjestöt ja tutkimuslaitokset. Näiden toimijoiden välisten suhteiden muodostama verkosto on tutkimuksen empiirinen kohde.</p> <p>Tätä verkostoa tutkitaan ja tarkastellaan erilaisilla menetelmillä. Tutkimuksen keskeinen tavoite on pyrkiä kuvaamaan keskustelussa syntynyt politiikkaverkosto ns. policy network-perinteen mukaisesti. Tärkeimpiä käsitteitä tämän kuvauksen yhteydessä ovat toimijoiden keskeisyyden arviointi ja verkostojen visuaalisen kuvauksen menetelmät sekä erilaiset ryhmittelyanalyysin menetelmät. Ryhmittelyanalyysin tapoja ovat rakenteellisen vastaavuuden ja roolivastaavuuden laskutavat.</p> <p>Verkostanalyytisillä menetelmillä tehdyllä kuvauksella energiaveropolitiikan muotoutumisesta saatua kuvaa verrataan poliittisen päätöksenteon ihannemalleihin sekä aikaisempiin tutkielman kohteena ollut keskustelua koskeneisiin, mutta toisenlaisilla menetelmillä tehtyihin tutkimuksiin. Poliitiikan ihannemalleja ovat pluralismin ja korporatistimien mallit. Aiempia tutkimuksia aiheesta on tehty esimerkiksi diskurssianalyttisin menetelmin (Jarmo Vehmas, Rahat Ruotsiin ja Päästöt Tanskaan, 2002).</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords ympäristöpolitiikka energiaverotus - verouudistus verkostanalyysi - politiikkaverkostot			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			